

D e s e n e r e A a r s I n d f l y d e l s e
p a a D a n m a r k s m i l i t æ r - p o l i -
t i s k e S t i l l i n g .

Af H. Bonde. 5/12 1911.

Diskussion: 19/12 1911, 9/1 1912 og 16/1 1912.

Premierløjtnant Bonde
5 December 1911

De senere Aars Indflydelse

paa

Danmarks militær-politiske

Stilling.

med diskussionsbilag.

D. E. - M. H. Med den sidste Tids Begivenheder i
frisk Erindring - Marokkokrisen - den tyske Rigsdags
Debat i Auleading af Marokko-Overenskomsten - de
forskellige politiske Taler, holdt i England og Tysk-
land af de ansvarlige og ledende Statsmænd (ofte
med Bred til Preussen og Udlandet i højere Grad end
til ~~Udlandet~~ Tilhørerne) - og med Tanke paa Alt,
hvad der i England og Tyskland er skrevet om Forhold-
et mellem de to Stater (og af alt, der skrives, faar
vi jo kun et afbleget Indtryk gennem en kort
Notits i vor Avis) - med Alt dette for Øje tør man
med Sandhed sige, at der er Spænding mellem
England og Tyskland.

Om denne Spænding vil udlade sig
krat i en Krig, eller om den vil fordele sig, ligger
skjult i Fremtiden. Erfaringen fra de sidste 2000 -
3000 Aar tyder dog paa, at det bliver til Krig, fordi
der her nemlig er det Grundstof til Stede, som
Krigene opstaar af: virkelige Interessemodsetninger.

Vi maa erinde, at Englands nuværende
Magtsstilling, med 400 Millioner Mennesker under den
engelske Monarchs Overhøjhed, er skabt saa sent
som i det 17' og 18' Aarh., og at den er skabt paa ret
enkelt og letbegribelig Maade: ved at tage Havet i
sin Tjeneste som Handelsvej og som Handelsplads, med
saa overlegne Kræfter, at Konkurrenterne og Fjenderne -
hvilke Begreber for det meste har dækket hinanden,
fordi Fjendskabet spotet af Konkurrenterne - blev
slaaet af Markem.

Methoden var meget enkel, og at den gav
saa glimrende Resultater laa naturligt for en Del
i selve Methodens; men den er gammelkendt -
Phönikeren anvendte jo den samme - men for en
langt større Del i den engelske Folkets karakter, som
synes at være kraftig og dygtig - baade til Handel
og til Handling.

England udmærkede denne "Plads i Solen"
medens andre Nationer stedes om mere eller mindre

illusoriske Goder og England styrkede sin Sørslet. ¶ nu da Forspræget var
ling ved klog Politik? ~~Fremme~~ ~~Aar~~ ~~holdt~~ ~~Eng.~~ erhvervet og de gode Stokkinges
land sig uden for de europæiske Magtkombina- af handens uden for Europa
tioner - ~~og~~ ~~da~~ ~~det~~ ~~er~~ ~~den~~ ~~Periode~~, ~~der~~ ~~er~~ ~~bleven~~ ~~bragt~~ ~~til~~ ~~at~~ ~~bidrage~~ ~~til~~
~~kendte~~ ~~gode~~ ~~ved~~ ~~Orden~~ ~~"splendid isolation"~~ - engelsk Rigdom, og engelsk
Handel og Skibsfart blomstrede
i Ly af den Styrke, som Fla-
den repræsenterer.

Man synes imidlertid Udviklingen, som
hidtil har været som blid Bør for England, at
ville fortsætte i en Retning, som er mindre
gunstig for England samtidig med at den giver
Rivalerne bedre Chancer.

Vi husker alle "Jorden reuist i 80 Dage",
som paa den Tid, Romansen blev skrevet, vistnok
købt var realiserbart. Nu kan man sikkert paa
betydeligt kortere Tid - med moderne Kommunika-
tionsmidler til sin Tjeneste - komme reuist om
Jorden. Jorden bliver mindre under Menneskenes
fortsatte Bestrebelse for at beherske den. Og derod
rykker handens normale hinanden, - den Stat, som
for 50 Aar siden har et godt Stykke borte, bor nu
i farlig Nærhed af en - farlig dig kun, forsaavidt
man staar i daarligt Forhold til denne Magt.

Det er klart, at de ændrede Samfundsforhold vilkaar
influerer paa Staternes Forhold baade indadtil og
udadtil. Det har saaledes været naturligt for Eng-
land i stadig stigende Grad at gaa over fra Agtning
til Industri virksomhed, og som Følge heraf importeres
omtrent de 2/3 af det Korn og Foderstof, som forbruges
i England. Men samtidig ^{opfinder} ~~er~~ England sig ved
den Udvikling som er foregaaet, efterhaanden i
største ^{en} Nærhed af Frankrig, det er saa stor, at man
i England af flere Grunde har været det for
klogt at gøre Frankrig til Englands Ven. Een Grund
ligger hid i Dagen, idet Forholdet til Tyskland for
begge Vedkommende er saadant, at en Fællesforståelse
med Tyskland synes at kunne paaregne ^{stør} ~~begge~~
Sympathi hos Befolkningen i begge Vestmagterne,
som paa en heldig Maade supplerer hinandens
militære Magtmidler. Men en anden Grund

Pi Tilfælde af Modstræmning,
søhdts uall. England og Frank-
rig

for sikkerhed søges i U-v-b's nuværende Standpunkt,
som vilde tillade franske U-v-b. at gøre de
engelske Tilførselslinien usikre og dermed lænne
al Friport og udsulte England, som ikke har
Forraad til 6 Uger.

Holland var saa rent som i 1670 Europas
mest søfarende Nation med 16000 Handelskibe mod
Englands 4000 og Frankrigs 600. Denne Stilling havde
Hollenderne prævet Spanien og Portugalene. I Løbet
af 50 Aar eller saa blev England Herkerstaten paa
dette Omraade og fastholdt denne Stilling med mere
end Sejghed, nemlig med en meget haard Kaad
mod alle Konkurrenter, hvilket Danmark fik at
føle, navnlig i 1807.

Skal England vilde at sidde inde med det
Monopol at være den stærkede paa Havet, at kunne
spande en Jeruming om enhver Sø-Stats Havn og
forhindre al Skitsfart paa dem og at kunne blande
sig i enhver Erhverv af en Statuering paa Josteloden
som den hvide Ræve kunde ønske at udnytte (uden
at spørge om Betøernes Pusket i saa Hensende) ?

Det er meget tvivlsomt. Det vilde ogsaa være
underligt, om Historien skulde ophøre ved den magt-
dende Magtfordeling og gaa ons til at blive en
Kulturhistorie, hvorunder Begrebet. Nation mere og
mere udvidskedes. Det vilde være underligt, om ikke
en fremadstræbende Stormagt med Udviklingsmou-
ligheder vilde forsøge at gaa osseme Vej til Rigdom og
Magt som den af England med saa glimrende Resultat
betraadte, denne Vej, der - til Overflod maade-
es blive udpeget paa det allertydeligste i Adam
Makau's glimrende historiske Verker.

En saadan Stormagt er Tyskland, som
har flere Grunde til at føle sig krøstholdent ved den
Rigevægtstilstand, hvor Nationerne i Øjeblikket er i
No. Tysklands Indbyggertal er 63 Mill. mod de
britiske Pers 46. Tysklands Ras er næst Ruslands den
største i Europa; den typke Befolkning er driftig og

65

foretagom; men paa de koloniale Udvidelses
Område mider T. altid aabenbar eller skjult Mod-
stand fra England, og den Oustændighed, at
 $\frac{3}{4}$ af ~~Englands~~ Tysklands Søhandel gaar forbi eng.
Lyst medfører, at Engl. kan bringe den til at
stande naarsomhelst. Denne Tilstand anses af
mange i T. for uutholdelig, og Maalet for T.'s
Bestræbelser er med al ønskelig Tydelighed angivet af
den tyske Keiser, som har udtalt: "Vor Fremtid
ligger paa Kant!" Og som Tidens gaar, ser man
klart, hvordan det i T. med Thordighed, har ud-
ført ind, arbejdes paa

at skabe en kraftig Krigsflaade

at udvide Kolonier

oprette Handelsstateres Initiativ og
nye Skibsfarter.

"Den engelske Flaades Overlegenhed er den
bedste Garanti for Europas Freds Bevarelse" eller
saadan omkrent lyder Parolen i engelske nationale
Anvæ. Paa lignende Maade opretholder Tyskland
Freden delvis ved Hjælp af sin Militær, delvis ved Hjælp
af sin meget kraftige Flaade. Men naar den Dag
kommer, da Tyskland vil lade sin Flaade maale sig
med Englands, var det mere end rimeligt, om T.
kunne ønske at overtage Englands Stilling som Garant
af den europæiske Fred med tilhørende Fordele —
og det gaar ikke af uden Kamp.

Howledes man Kampen mellem England og
Tyskland tænkes at blive ført; og hvordan vil den
angaa Danmark? Det er det Spm. som trænger
sig stærkest paa, naar man taler om vor Stilling
blandt Europas Nationer, og da navnlig i militær
Henseende.

D'Heres vil erindre, at netop dette samme
Spm: den danske Stats militærpolitiske Stilling er
blevet behandlet af Marineministerens Stab, hvis

Redegørelse til tilledes Forvarskommisjonen i Oktober 1906 i Form af et lille Heft, som, da det lidt senere cirkulerede blandt Søff. korpsets hjemmeværende Medlemmer, Maud og Maud iuvelles betegnede „den graa Bog“.

Skint dens Indhold jo vil være maange af D'Her. bekendt, turde der dog være Grund til ikke ~~at~~ at nøjes med at nævne de Forandringer i disse Oorovigelser, som Udrikningerne paa det ene og det andet Omraade har medført, men til at nævne Hovedpunktet og Tankegangen i denne Redegørelse, del fordi der siden da dog er forløbet 5 Aar, i hvilke Tid Søff. korpset og dermed 5-Selekallet har modtaget adskillige nye Medlemmer, del fordi det i et Forslag turde blive for omstændeligt at give Rettelser og Tilføjelser til et Dokument, som ikke er i D'Herrens Eje, men som har været tilstillet Officerserne til Efterretning.

I den „graa Bog“ diskuteres jo de Krige, som kunde antages at være begyndte i raadende Følgesammenhæng og som angaar Danmark.

Krigen England mod Tyskland behandles først og dernæst Engl. & Frankr. mod T. og

Engl. - Frankr. - Rusland - T.

begge for en Del under Henvisning til den førstnævnte.

Særligt Frankrig skal støtte en meget hurtig Operation med sine Søstridskræfter, men det først være klart, at der ikke er Brug for dem i Middelhavet, hvor Tysklands Allierede, Østrik, jo inden ret længe vil være i Besiddelse af en meget kraftig Flaade. - Endvidere maa Troppesenderne fra Algier drages, fordi Frankr. behøver hele sin Hær til Krigen mod Tyskland. - Saa først kan den gamle Flaade forlade Middelhavet, hvor som bekendt næsten alle de store Skibe er stationerede - vel nok efter Aftale med England.

Thornesens Tid vil der medgaa her til?

Maa tør sig med Sikkerhed, at i de første 14 Dage efter Fredskrødet forstærkes den egentlige Flaade ikke med andet ~~end~~ fransk Materiel end Flottillerne paa Brest, Cherbourg og Dunkerque.

Derfor forandres Frankrigs Deltagelse eller Ikke-Deltagelse næppe nogetsmuldet i Sikkerhedsbegivenhederne i de første 14 Dage. Efter den Tid — det er at regne for en Minimumvarer, som man rimeligvis under virkelige Forhold kun kan komme ned til, hvis Sejren straks skulde tilmilde de egentlige og franske Vaaben baade paa Sø- og Landkrigsstedene — vil den franske Forøvelse af de egentlige Kræfter maaske tillade disse at føre Krig med store Eftertryk; men de forandres ikke Krigens Karakter, og for Overskuelighedens Skyld vil sig kun holde mig til Krig med England med Tyskland, idet den 3^{die} Kombination England, Frankr., Rusland med Tyskland er for lidet sandsynlig, herud til, at Rusland og England ikke har fælles Interesser i Persien — endvidere i Persien og andre Steder i Osten; men desuden maa man gaa ud fra, at Tyskland føler sig for ^{ikke} styrket sig ind i en Krig med 3 Stormagter paa engang.

forsaaendigt angaar D.

hellere bøjes af end

Altsaa — for at anvende et Udtryk, som af og til bruges i England om Kaup med en Fastlandsmagt: Hvordan vil Noalen bære sig ad med at bekrige Elefanten? *the whale fight the elephant*

Det er Grund til at formode, at den af Parterne, som tager Initiativ til Krig, indleder den med et Angreb paa Modpartens Kampflaade paa lignende Maade som Japanerne indledede Krig med Rusland. Men det Resultat, som opnaas herud, kan aldrig blive endestemmende for det endelige Udfald af Krig, og naar Freden er brudt, og alle Kræfter skal sættes ind, vil der komme en vis Methode i Kraftenes Samvirken, som man paa Forhaand kan danne sig en Mening om.

7.
Englands Styrke paa Søen er ikke saa stor,
at det vil kunne lade 2 Flaader, uafhængig af
hinanden, gaa frem, den ene mod Nordøien, den
anden mod Østersøien med det Formaal at optage
en afgørende Kamp med den samlede tyske Flaade,
som af Kaisers W-Kaasler sættes i Staud til at
selge mellem to vist adskilte Hofaldspøte, men
paa den anden Side ^{dog} saa stor, at Angrikerens
Rolle sandsynligt tilfælder England.

De Midler, som af England straks kan
bringes til Anvendelse for at opnaa Krigens Maal,
som er at tvinge Tyskland til Underkastelse, er
delo de militære Magtmidler og delo det økonomiske
Pres, og de synes alle at komme til Anvendelse
ved den Fremgangsmaade, som der hyppigt i den
sære Tid er lært til Orde for i England, og som
^{bestaar i} ~~kalder~~ at "lukke Nordøien" (to seal the North-Sea)

En Maade at lukke Nordøien paa vilde f. Ex
nu at posten

A. Torpedofartøier, støttede af Home Fleet's IV Div. i
Kaasler,

B. Paa Liniin Skotland - Skotlandøerne - Norges Vest-
kyst, eller Skotland - Norge direkte (250 Suld) en
Bevogtning af Kystene.

(Man har i England lejlighedsvis nævnt Farer
for at tyske Kystene skulde operere fra Færøerne eller Is-
land som Udgangspunkt med Udtagelse af Stabs-
parten paa engelske Vesthavne som Maal. - Saafremt
der virkelig er detacheret tyske Kystene derfor, vil der
tilhøj kræves en passende Styrke til at bringe dem
til Kamp og ødelægge dem)

C. ~~Home Fleet~~ Nordtysken (Home Fleet's 3 Divisions
event. suppl. med Atlantiske Flaaden) Et Sted i den
nordl. Del af Nordøien med Rosyth som Støttested.

D. F Eldebøien og langs den hollandske Kyst
Torpedofartøier, støttede af beskyttede Kystene og Kanon-
kystene.

Paa Liniin Hanotholen - Rysingen en 1 Kyst-
division

Endvidere maa England bevogte sine vigtigste E.
Handelsruter indtil et godt Stykke ude til
Søs i Atlanterhavet med Nydrene og underkaste
den neutrale Trafik i Nordsoen regulerende
Bestemmelser.

Estadernerne paa de oversøiske Stationer organiseres til
Handelsbeskyttelse og Idelagges af typke Krige og
Handelskibe i deres respektive Farvande.

Foruden disse mere defensive Foranstaltninger, F.
er det maa gaa ud fra, at Englands overskydende
Kraft i Torpedopartier, baade Jager og U.v.b
vil gaa angrebsvis til Verks om for den typke
Kampflaade.

Ved disse Foranstaltninger vil England
forløbig have opnaaet at bringe Nordsoen saa vist
miligt under Kontrol. Grupperne i den vestlige
og nordlige Tilgang opbringer alle typke Handelskibe
og alle Handelskibe med Kontrebande til typke
Kamre. Da T. faar $\frac{1}{4}$ af sine Forsyninger om
Holland og Belgien, vil det falde naturligt for
England at søge denne Indførsel stoppet, enten
ved at blokere ~~den~~ ^{den} ~~Nord~~ Hollands og Belgiens Kyst,
og at altsaa tage disse to Lande med til sine
Fjender, eller ved at udvide Begrebet Kontrebande
saaledes, at Resultatet bliver det samme.

Vestfra ^{Kontrebande} Skibe bestemte til typke Østersøkamre vil
sikkert paa lignende Maade blive hindret i at gaa
om Nordsoen, skønt England ved at holde en
Linie trans om Skagerrak ikke folkeretlig udbød.
deligt kan erklære Tysklands Østersøkamre blokerede.

Tysklands Handel med Østersømagterne vil
naturligt forøges, men da denne under Fredsforhold
er under $\frac{1}{4}$ af Omsetningen i Nordsoen, vil
Trafikken ikke kunne onlægges saaledes, at denne
Handel tilfredsstiller Behovet.

Medens England saaledes griber ind i neutrale
Handel og Skibsfart i Nordsoen, vil T. naturligvis

iuden for sit Magtomraade med alle Midler
stræbe til at forhindre, at Engl. faar Forsyning
af Levnedsmidde, som rimeligvis vil blive erklaert
betruget Korbetande (Betriegelen er, at der er be-
stemt til Brug for Krigsmagten; men Mistanden
derom vil vere vanskelig at afkræfte)

Det vil ogsaa ^{vor} ~~Engl.~~ ^{af} Landbrugspro-
dukter. Hvis vi forsigte at eksportere til England,
ville vortkommende Skibe ojeteblikkelig blive opbrædt
af tyske ~~Engl.~~ Krigskibe. Men Tyskland vil anta-
gelig kunne aftage hele ~~Eksport~~ vore Produktion
Hvad gør Danmark?

Danmark udsteder en Neutralitetserklæring,
udrustet den Del af Flaaden, som ikke allerede er
udrustet, supplerer det Efterretningsvæsen, som
allerede fungerer i Færdstid, med en passende Obser-
vation af Saa, og formulerer Sikringsbetingelser til Landt.

Neutralitetserklæringen bliver antagelig, meget lig
den i 1904 udstedte, dog med specielle Lovbestem-
melser om for de krigsforunde Magters Skibe og med
bestemt Akcentuering af Gennemsejlingsforvandsnes
internationale Karakter.

(Dette Spm. vil ^{jo} antagelig blive Genstand for
Drøftelse paa Mødet næste Tirsdag, og jeg skal derfor
ikke komme nærmere ind herpaa.)

Hvis Danmark var allieret med England,
kunne saa en engelsk Flaadeafdeling komme herover
for at hjælpe os? Svaret maa blive benægtende.
Den paagældende Flaadeafdeling vilde møde tyske
Stridskrefter i tiltagende Antal og Styrke under sin Vej
frem, og det vilde ikke engang nytte den eller os, om
den kom frem til vor Kyster, thi et Danmark, allieret
med England vilde - maaske alene med Udtagelse af
København - vere helt i Tysklands Hænder straks ved
Krigens Begyndelse. Det vilde vere en alvorlig Fejl
fra den engelske Ledelses Side at udsænde en saadan
Flaadeafdeling, som vilde løbe den største Fare for at blive
optaaret eller tilintetgjort.

Kan England da sende sin Hær herover
for at hjælpe os mod den tyske Hær? Nej.

Til Overførelsen behøves efter al den Erfaring et
Herredømmen paa Søen, som - alle Forhold taget
i Betragtning - byder stor Sandsynlighed eller, endnu
bedre, Vished for, at Expeditionen, der i Følge sin
Natur er meget saarbar, saalænge den er paa
Havet, ikke kan angribes af Fjendens Søstrids-
kræfter.

Saa længe den tyske Flaade ikke er nedkæm-
pet, kan ingen engelsk Hærafdeling overføres til
Danmark. Og saa længe den tyske Flaade ikke
er nedkæmpet, maa den engelske Flaade holdes i
Beredskab til sin Hovedopgave: at tilintetgøre den
tyske Flaade. Og denne Opgave løses bedst af den
engelske paa en lignende Maade, som den her i
Princip antydede: Nordtyskeu opstillet et Sted, hvor
den er bedst muligt sikret mod at foruindsettes ved
tyske Min- og Torpedoangreb og parat til at levere
den afgørende Kamp med den tyske Kampflaade, som
holdes under Bevogtning af fæstede Skjoldene.

Förrest udvies et saa haardt økonomisk Tryk som
muligt paa Tyskland ved Handelsblokade af Nord-
havnen, eventuel Blokade af Holland og belgiske
Kane - strøme Kontrebanderegler.

Det økonomiske Res tjener det Englands Formaal
med Krig i Almindelighed, det til at fremme det
specielle Formaal: at skabe en Trang hos Fjenden
til at faa Luft, en Trang som naturmødsøentlig vil
drive den tyske Flaade ud til den Kamp, som den
engelske Flaade maa vinke.

Fortsættelse af dette Spis. om eventuel Al-
liance med England er det værd at minde om, at
vi i 1879 besluttede en Forsvarsplan med afgjort Front
mod Tyskland og med forblommede Uendringer om, at
bevare sin Bestemmelsespræcision, indtil Fjendens udepra-
kuede gøres gældende". Med 1864 i fransk Minde

Frankrig

var denne Forsvarsplan forståelig, selv om man rigtigt - ligeledes som Tænken paa 1864 - maa finde det underligt, at denne Forsvarsplan forudsatte anden Interesse paa Vestmagters Side end den Tilskuersinteresse. Imidlertid gennemførtes Forsvarsplanen jo for en stor Del; men den stadigt voksende Opposition fremvakte flere Gange i Rigsdagen Opfordringer til Regeringen om at erklære Danmark neutralt og gøre Skridt til at paa Stormagterne til at godkende vor Neutralitet.

I denne Sammenhæng maa erindres, at en Beslutning om at ville være neutral medfører Oprøjsers både af militær og af udenrigspolitisk Natur og at disse to Sider af Sagen har ~~gennem~~ Indflydelse paa hinanden.

Hvordan berøres vor Beslutning at ville være neutral under en Krig Forholdet til vor Naboer? Kan de alle være tjente med denne Beslutning, eller kun nogle af dem, og de hvilke?

Vi spørger af udenrigspolitisk Interesse. Og Betragtningens af militær Natur diktens Svaret: Vor Neutralitet under en Krig mellem England og Tyskland er forenelig med Tysklands Interesser under visse Betingelser, som nærmest stiller Krav til Loyalitet og Styrke i Villie til at være neutral og Evne til at have denne Villie om for en eventuelt modsatrettet Villie, men uforenelig med Englands Interesser.

For at behjæpe denne Paastand vil vi atter betragte vor Krigsbillede. Hvis England lides Nederlag, eller saalænge blot Kampen i Nordøen er uafgjort, er Krigens Trykdepunkt stadig i Nordøen og vor Territorium uden Interesse for Krig. Men hvis Tysklands Flaade lides et afgørende Nederlag, saa at de engelske Kræfter bliver de tykke saa betydeligt overlegne, at det kan påstås en engelsk Operation indvovet for Skagen, saa trækker Krigens Trykdepunkt herover ad, og dette Udfold af et stort Sammenstød i Nordøen vil vi derfor forudsætte.

Til at rykke frem mod Petersöen indbraves
England det Ovrade, ~~for deres Kræfter skal~~ Bewegningerne
beherke, ~~og Kraftudfoldelsen paa et enkelt Punkt~~
blive derud lettere gennemførlig.

som de tykke Kræfter kan siges at beherke;
efterhaanden som Forposthæerne trængs frem,
bliver de ved Farsvædernes Kysterne Form kosterne
og Materiellet strækker derfor bedre til, og uendelig
er denne Fremtrængen jo diktet af Ønsket om
at sikre at ~~for~~ bringe Resterne af tykke Strids-
kræfter til Kaup for at ødelægge dem. At samtidig
Sikkerheden paa engelske Søfartsruter bliver større, og
at den Del af de neutrale Kyst ~~MAAAN~~, der er
paa den engelske Side af Skillelinien udløse
engelsk og tykke Magtøvrade ~~bliver større og de~~
forøges med lige ~~at~~ saa store Støttinger, som
Formindsættelsen paa den tykke Side af Skillelinien
audrager, det taler naturligvis ogsaa til Gunst
for Fremrykningerne.

Endelig vil den mere forbundne med me-
get betydelige Varskeligheder i sig selv, og vil have
mange Hindringer at overvinde i Form af Mæ-
spænnings paa de der til egnde Steder i Kattegat og
Nuderaudskaade, som man antagelig maa behandle
ligesom Flaager, som man vil trække Giffthænderne
ud paa, d. v. s. man maa kunne sende mindre
værdifuldt Materiel frem til Miserydning og
Beskyttelse af Miserydderne og haabe, at U. v. b.
skydes Torpedobeholdningerne op. - En anden Øu-
stændighed, som vil ~~medvirke~~ ~~til~~ medvirke til
at præge Operationerne, er den, at Aftandene til
Hjemlandet, til Operationens Udgangspunkt vil
begynde at blive meget følelig.

Til en Flaade hører jo et Støttepunkt, hvor den
kan komplettere sine Beholdninger af Kul og andet
Brendsel, Ammunition m. m. og lade Besætningerne
sløpke deres Nerver ved Nul i fuldkommen Tryghed.
Og for ikke maatte undvære $\frac{1}{3}$ af sin Stille, fordi de

I pleje sine Syge og Saarede,
forbyr Smareparationer

Nº

ligger ved Støttestykket i Kiønløudet eller er paa Rejse dertil eller derfra, maa man have et Støttestykket, nærmere ved Operationsfeltet, men dog længere tilbage end ^{en} ikke nærmere end en 80-90 Sml paa Hovedstyrkeens Blokade-Position, som igjennem bør være c. 120 Sml paa nærmeste fjendtlige Torpedobåds-støttestykket, ialt altsaa c. 200 Sml paa nærmeste fjendtlige Basis.

Medens Danmark ligger trykt. saa nær, at det krigsfjendte Trykland ikke behøvs at kræve dansk Territorium for at finde Støtte for sine Operationer mod den fremtrængende engelske Flaade, er England nu - paa dette Stadium af den betragtede Krig - i det Tilfælde, som den engelske Admiral Colomb har udtrykt saaledes: nædt til at "tigge, læne eller stjæle en Basis".

Hvilket af de tre skandinaviske Lande skal afgive denne Basis?

Hvert for sig maa ønske at holde sig uden for Krig, men Ernen dertil er ikke ens. Sveriges kraftige Neutralitetsloven sætter det i Staud til at gøre Erhverven af en Basis paa svensk Territorium til et meget vanskeligt Foretagende som let kan kræve betydelige Kræfter af England. Norge og Danmark kan ikke gøre saa kraftig Modstand som Sverige, og da det vilde byde Norge betydelige Fordele paa Handels- og Skibsfarvs-Området netop under disse Forhold at staa i uensgæstelig Forhold til England, ~~hvilket~~ ^{for Norge} og da der ^{er to} Muligheder, hvoraf den anden er ^{med England} Krig, vil vi antage, at der indrettes et engelsk Flaadestøttestykket paa Norges Sydlyst.

hvorom optræde med U.v.b.

Dette vil støtte de engelske Operationer med Hattest og Gennemgængelse forvandlede meget betydeligt og væsentligt forøge dens Kraft. Bl.a. vil de Skillelinier mellem engelsk og trykt Magt, raade nærmere sig nu Danmark og riges under stadigt Pres øst- og sydpaa. ^{fra} Den Dag, den naar Danmarks Kyster indsees for Skagen, er Fare for

(for)

Neutralitetskrænkelse fra Englands Side meget stor. For stadig at holde fast paa de vundne Søarealer og forhindre, at der paa ny udlægges Mejer paa de ryddede Strækninger, at de danske Fjorde benyttes som Skjulested for tykke Torpedofartøjer o.s.v., vil det være nødvendigt at holde talrige Forposter i Søen, og det vil derfor meget snart blive Trang til at benytte danske Territorier til Støtte for Forposterne. Gyde Stene og Fjorde maa anses for uheldige til saadanne Formaal, men Kattegatsøerne vil danne naturlige og nødvendige Holdepunkter for den engelske Fremtrængen.

Her er vi ved det springende Punkt i Udviklingen af, hvoledes et stadigt sejrrikt Englands Fremtrængen paavirker vort Forhold som neutral og suveræn Stat.

Det suveræne Danmark har besluttet at ville være neutralt under Krigen og har udstedt Erklæring derom. Danmarks Neutralitet kræves dog af England, f. Eks. ved Oprettelse af et Støttepunkt for Torpedofartøjer paa Anholt. Danmark maa da straks betragte sig som værende i Krig med England og handle i Overensstemmelse dermed; thi neutralt er Danmark ~~en~~ saa ganske not ikke længere, men dog suverænt. Vøjes vi med diplomatisk Protest, saa vil Tyotkland se sig nødsaget til at forvare vort Territorium, som ellers vil tjene til Støtte for Englands Fremtrængen. Men en tyk Besættelse af Danmark i den Mening her at bekæmpe England, medfører at Danmark hverken er suverænt eller neutralt. Og har vi holdt os tilbage og overladt T. at forsvare vort Land, saa spørger Ingen om vort Mening, naar Freden skal sluttes.

Den vanskeligste Del af den engelske Operation
 iindes for Skagen staar endnu tilbage, nemlig at
 trænge ned gennem Sundet og Balthen med lettere
 Fartøjer for at opsøge Fjenden, hvis han er at finde,
 og ~~for~~ hævne og stramme Søparten paa de tyske
 Østersøhavne for at freukalde det Tryk, som skal
 tjene til at knække Forvarsnitjen og freukalde Ønsket
 om Fred, selv for den Pris, som Modstanderne dikterer.

Tyskerne har gjort Englands nye Vijen paa
 stridig saa længe som muligt. Fra Farvandet om-
 kring Samsø har det været vanskelig for Englands
 at paa den fordræst, og Missions og U.v.b. har
 gjort sit til at slide paa Materiel og Personnel i de
 engelske Toposter, de store Skibe er endnu ikke kom-
 men saa langt ned Syd, og det er tvivlsomt, om
 de overhovedet kommer der, hevet til at Farvandet
 lydes særlig gode Vilkaar for Anvendelsen af Minus
 og Torpedofartøjer. Nu hvis Tyskland forsøger at
 at vende Krigslykken endnu engang og sende Resterne
 af sin Kampskibsflaade frem til Kamp med den
 engelske Nordstyrke i Kattegat, er der maade en
 Mulighed for, at de store engelske Skibe efter en heldig
 Kamp kan optage en Følgeskibe og derved komme
 ned i de snævre Farvande — ellers er Chancen kun
 ringe, fordi Risikoen er for stor i Forhold til hvad
 der med Sandsynlighed kan opnaas.

I denne Faes af Kriget vilde det være af
 Værdi for England at besidde de danske Øer — ~~og~~
~~de~~ eller ialtfald den sjællandske Øgruppe — og
 da Forbindelseslinjerne til Hjemlandet nu er min-
 dre truede, kan England tænke paa Muligheden
 af at transportere Tropper herom til Landsætning
 paa Sjælland, en Landsætning, som ^{det} ~~deres~~ Flaade
 vil kunne støtte. Den engelske Kers Organisation
 er imidlertid saadan, at den Styrke, som kan an-
 vendes til overriske Foretagender, for Tiden kun er ca
 70 000 Mand, og disse 70 000 M. kan ikke sendes ud

den Konsekvens, at Tyskland for sin egen
 Sikkerheds Skyld maa besætte alt af nord Terri-
 torium, som ikke allerede er besat af England-
 Jylland for at forjage fjenden fra isfyldte Stæne
 og Fjorde, Fyen for at kunne beherske Lille-Bælt og
 for at kunne trække Store-Bælt fra Røngelund og fra
 Lolland og for at kunne besætte Smørumhøjen i
 Færøerne S. for Fyen, Falster og Hven til Bænen
 og Nørheden af Lolland og endelig Bornholm for at
 forhindre, at den besættes til enge Støttepunkt.

Forholdene er for Statens Suverænitæt og Be-
 staaen de samme, som hvis vi aftrød fra at forsvare
 en Neutralitet.

Dette Krigsbillede har efterhaanden formet
 sig saaledes, at det er gaadt Danmark temmelig
 ilde. Men det bestaar af en Kæde af Forbindninger:
Hvis Englands Flaade sejrer afgørende i Nordøen; hvis
 England derefter har Kraft til at fortage en Opera-
 tion mod Færøerne inden for Stagen; Forbundeke
 med Nordiske Magter, Handelsblokaden, egen
 Søfarts Beskyttelse mod tykke Handelskrydsere (omdømt
 Kurligdamperne o.l.), og den eventuelle Trug mod Holland;
hvis Operationen mod Østersøen ligeledes har Frengang,
 hvilket til Del betynges af Erhvervsen af en Mellem-
 kasis; og hvis England kan fra sin Ekspedition
 her overført her til og landat paa Sjælland.....
 Og denne Kæde er meget lang. Sprængt en Forbind-
 ning, har det lange Udriks med at maa til dette
 sidste, for os fatigste led i Kæden.

Men trues det os da ingen Fare fra Tysk-
 land? Vi har set, at Neutrals Interesser og
 engelske Interesser principielt er i Modstrid. Tysk-
 land ~~maa~~ ^{er} derimod saaledes stillet, at det ~~er~~
 er vel tjent med, at de Stater, der omgiver det, er neutrale, og det maa,
 set med tykke Øjne, betegnes som en Fordel at

have en neutral Stat, Danmark, liggende
 foran sine Nordgrænse ~~som i de sidste Dage har~~
~~blevet betegnede~~ "Bufferstat" (en Betegnelse, der i
 disse Dage er bleven genopfrisket). Om Fare
 fra tysk Side bliver der derfor kun Tale, hvis
 Tyskland ikke stoler paa Royalitetens af vor Neutra-
 litetspolitik eller ikke anser vore militære Magt-
 midler for tilstrækkelige til at modvirke Englands
 Forsøg paa at henrykke det danske Territorium
 til sine Operationer. Skulde vi svigte paa disse
 Punkter, er Faren til Stede, og en Aktion fra
 tysk Side vil da muligvis formue sig som et Ulti-
 matum, umiddelbart fulgt af et Angreb mod
 København enten fra Sø- eller Landside.

Men en Politik (Militær- og Udenrigspolitik)
 som kræver os i et saadant Mødselsforhold
 til Tyskland, at denne Stat for sin egen Sikker-
 heds Skyld saa sig nødsaget til at sikre sig et
 Territorium for ikke under det store Opgør med
 England at have en upaalidelig Nabo, den maatte
 vel siges at have kræft hændt i den største Fare
 som tænkes kunde. Udenrigspolitik og Forsvar
 er organisk forbundne - og Udenrigspolitikken
 maa ikke herude hændes Situationer, som Forsva-
 rets Organisation ikke ^{direkte} har tagt sigte paa og vil have vanskeligt ved at magte.

Man kan imidlertid ikke helt se bort fra,
 at Regeringens Dispositioner kan blive forvurede.
 I store Kredse af Befolkningen og hos de fleste
 af vore Kolleger i Hæren er der jo - af Mangel
 paa Forudsætninger til at dømme om søstrategiske
 Forhold - uden Tvivl størst Sympathi for
 Forsvarsplanen af 1879.

Dette indeholder i sig Muligheden af, at der
 i en politisk urolig Tid dannes et chauvinistisk
 Flertal, som styrtet Ministeriet og paa saa Tinur
 bringer Danmark i et uhjælpeligt Mødselsfor-
 hold til Tyskland. - Selv over for denne
 Eventualitet skulde vi jo nødtigt staa uforberedte.

for Tinur tilkædet for et højt
 Haab om, at D's Neutralitet kan blive bevaret.

denne Eventualitet ^{har} ~~gjætt~~ Fæstningsanlæggene
i Smaalandfarvandet Betydning ved at styrke
Forsvaret af Sjællands SV-kyst og bidrage til at
forhindre Overgang.

Tyskland kan ikke ønske Krig, for i ~~1915~~
Kaiser W. Naulew i 1915 er blevet udvidet saaledes,
at de største Slagskibe kan passere derigennem.
Og til den Tid til den tyske Flaade ogsaa har
været den Største, som den i Sjæll. gældende
Flaadelov fastsætter. Men de samme Grunde som
tales for, at T. skulde hie til 1915, tales for, at
England skulde slaa strax, og Situationen er
desfor, som Tømmermanden i Maryat's Roman
sagde: preker og slet ikke varig. Men hvorledes
vo Skæbne bliver, naar Krigens udgang kommer,
afhænger i høj Grad af, hvorledes vi har disponeret
i den Tid, der endnu er levnet os.

Jeg skal nu slutte med at give en Over-
sigt over de ^{Forsvarings} ~~Forandrings~~ i
den. graa Bog's mili-
tæropolitiske Betragtninger ~~er blevet ændret eller~~
~~kompletteret med nye~~, som Tidens og Udviklingens
har medført.

Danmarks og Englands Interesser er strax 1.
ved den tyske-engliske Krigs Udbrud modsatte
bl.a. af den Grund, at Engl. var føle det som en
Nødvendighed at holde Færiener og eventuelt Island
under Øjs. i den Hensigt at forhindre tyske Krydere
i med disse Øs som Basis - Kvantation nærmest - at
optræde paa Englands Vestkyst og opbringe Handelskibe,
hvilket ildt have meget alvorlige Følger for Englands
Tilførelse. - Alene Beliggenheden af disse Øs er altsaa
England uheldig, og den samme ^{Engelske} ~~Britiske~~ Strategy,
som Knud Schultz nævnte i sit Forsvar forleden, Mr.
Gerard Fiermes, gør opmærksom ^{paa} at hvis Danmark
skal absorbere af Tyskland, naar England i alt
Fald som Kompensation og for sin egen Sikkerheds
Skyld forlænge Island og Færiener.

2. Paa den Tid, da den „graa Bog“ blev til, var en uafhængig Neutralitetspolitik den bærende Tænkning^{Norge} og havde givet sig praktisk Udslag i Befæstelsen af Chr. sand., som man godt saa var som skabt til engelet Basis. Siden da er Forholdene forandrede, England behøver nu Norge for at kunne ^{gennemføre} kontrollere sin Plan om at kontrollere Nordøen, og da England vil være i Stand til at ledsage sit Puske af et meget føleligt Tryk, er der ingen Grund til at antage, at Norge, helt uden for Tysklands Magtsraade, ikke skulde bevare et godt Forhold til England og yde de Tjenester, der forlanges, især da den eng. Flaade vil kunne garantere Norge betydelige Fordele under Krigen.

3. I den nord- og vesteuropæiske Situation er det siden 1906 kun foregået det, at den fransk-engliske entente-cordiale er bleven endnu mere hjertelig, ^{mere} og som for omtalt er England af sin ejendommelige Tilførselsforhold og Udviklingen af den store sigende U-v-b. væsten tvungne til at vedligeholde det gode Forhold.

~~##~~ Tysklands Flaades Vækst og Torpedo- og Under-vandskædernes Udvikling i Tyskland, siden den graa Bog udkom, har medført en Forstærkning i Styrkeforholdet og forøgede Vanskeligheder for store Skibes Farten i smære Farvande, som medfører, at man ønsker

4) en større engelsk Operation i Østersøens vestlige Del for næppe længere at være mulig, og at

6) et eng. Landg. fortagende mod Sjælland ikke er saa sandsynl. som tidligere.

5) Operationerne mod Østersøen derfor maa tænkes at udføres væsentligt med lette Material. Da der i Smaalandts farvandet vilde være et naturligt Slettepunkt for disse Fartøjer, er det ogsaa af den Grund nødvendigt at have Kystbefæstningsanlæggene ~~for~~ her for at forhindre dette.

Af Stykkeforholdet og Min- og Torsedorsabørens
 Udriktning udtædet man ogsaa den Betragtning,
 at et egentlig Handgangsforbuds med Spil-
 land ikke er saa sandsynligt som tidligere.

6.

Betydningen af de smaa States Mariner
 roker betydeligt med Indførelsen af Under v. b.

7

og som Folge heraf er

en Handgangs ekspedition fra tysk Side, ~~en~~
~~at~~ ~~den~~ naar vi har faaet ~~de~~ ^{omkost} ~~vores~~ U. v. b. fartig-
 et Forbud, der er forbundet med betydelig
 Risiko, hvorfor Tyskland heraf yderligere vil føle
 sig opfordret til at respektere vor Neutralitet.

8

Det synes virkelig, som om vore Udsigter
 har været sortere end de er nu, som om Tyskde-
 punktet i den ~~store~~ ^{trængende} Konflikt trækker vesteris, og
 med Quoket om, at dette ikke naar vore for-
 sørgeligt Haab, og om at vi altid vil disponere
 saaledes, at vi ^{Dannings} kan bestaa som suveræn og helst
 neutral Stat, vil sig slutte.